

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף נ' ע"א

לקח מן האיש ואח"כ לקח מן האשה מה דינו בג' שדות ומה בשאר נכסים? [תד"ה אילימא].

בשאר נכסים	בג' שדות	
אין מקחן בטל	מקחן בטל כשתבוא לטרופ	לר' שמואל ברש"י
מקחן בטל כשתבוא לטרופ	מקחן בטל לאלתר	לתוס' ברש"י
מקחן בטל כשתבוא לטרופ	מקחן בטל כשתבוא לטרופ	לר"י

איש ואשה שמכרו בנכסי מלוג האם מכרן קיים?

לתי' א' בגמרא	לאיבעית אימא ¹	
מכור עד מיתתה ²	לא הוי מכר	מכרה האשה לעלמא
מכור עד מותו	לא הוי מכר	מכר האיש לעלמא
מכרן קיים לתמיד	לא הוי מכר	מכרו שניהם לעלמא
מכרה קיים לתמיד	לא הוי מכר	מכרה האשה לבעלה

המוכר עבדו הכנעני ופסק עם הקונה שישמשנו ל' יום, מה הדין אם אחד מהם היכה לעבד ומת העבד לאחר מעת לעת, האם פטור?

המוכר – בעל קנין הפירות	הקונה – בעל קנין הגוף	
פטור ³	חייב	ר' מאיר
חייב ⁵	פטור ⁴	ר' יהודה
פטור	פטור	ר' יוסי
חייב	חייב	ר' אלעזר

¹ ס"ל לאיבעית אימא דכיון שלאחד יש קנין הגוף ולאחד קנין פירות אין מכירתן כלום, אפי' שמכרו שניהם כאחד, וכ"ש כשרק אחד מהם מכר, דילפינן מקראי דלא הוא נקרא בעליו ולא היא נקראת בעליו – רשב"ם ד"ה ואי בעית אימא אמימר.

² היות שבעל יורש את אשתו, ובאושא התקינו שאע"פ שמכרה את הגוף קודם שהגיע לידי ירושה, בכו"א מוציא הבעל מיד הלקוחות אחר מותה. אולם אם הוא ימות בחייה זכה הלוקח.

³ והטעם משום שס"ל לר"מ דקנין פירות כקנין הגוף דמי, ור"ל שלבעל קנין הפירות יש לו גם שיעבוד בגוף לפירותיו, ולכך הוא חשוב הבעלים להפטר בדין יום או יומים, משא"כ לבעל קנין הגוף שאין לו כלום בפירות. וביארו בתד"ה קסבר, שמכח סברא זו למד ר"מ לדרוש לעיקר את דרשת תחתיו יותר מדרשת כספו.

⁴ דכיון שלו יש את קנין הגוף, גזה"כ לפוטרו דכספו הוא.

⁵ דכיון שקנין פירות לאו כקנין הגוף, הוא כשאר אדם שחייב גם במת העבד לאחר זמן.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף מ"ט סע"א רע"ב

למ"ד קנין פירות כקנין הגוף דמי, לאיזה ענינים נחשב הדבר שלו? [תד"ה קסבר].

לר"י בר ברוך ⁶	לתוס'	
נחשב	נחשב	בדין יום או יומים כשהשאייר המוכר לעצמו לקנין פירות
נחשב	לא נחשב ⁷	בדין יום או יומים כשקנה הקונה רק לקנין פירות
נחשב	לא נחשב ⁸	בעבדי מלוג לצאת בשן ועין לאיש

אשת איש אינה צריכה למחות במחזיק בנכסי מלוג שלה, באיזה מקרים כן צריכה למחות?

החזיק בהם בעלה	החזיק בהם אחר ⁹	
לא צריכה	לא צריכה	כשאכלו פירות ג' שנים
צריכה ¹⁰	לא צריכה	כשחפרו בשדה בורות

⁶ בתוס' הביאו לר"י בר ברוך ששינה את הגירסא בסוגיא בב"ק [דף פ"ט ע"ב], דאיתא התם תני חדא עבדי מלוג יוצאים בשן ועין לאשה אבל לא לאיש, ותניא אידך לא לאיש ולא לאשה, ומסיק דבקנין פירות אם הוא כקנין הגוף פליגי, והיינו שלמ"ד לאשה ולא לאיש ס"ל קנין פירות לאו כקנין הגוף, ולמ"ד כקנין הגוף דמי לא יוצא לא לאיש ולא לאשה, וקשה למה לא יצא לאיש, כמו כאן שכשיש למוכר רק את קנין פירות הוא זה ששייך בדין יום או יומים, ולכך שינה ר"י בר ברוך את הגירסא שם שלא חולקים בזה, אלא במחלוקת ר' יהודה ור' אלעזר, ומבואר בזה שלמ"ד שקנין פירות כקנין הגוף איה"נ יוצאים עבדי מלוג בשן ועין דוקא לאיש. וה"ה שלשיטתו הוי קנין פירות כקנין הגוף לכל ענין כדלקמן.

⁷ ביארו תוס' שדוקא אם היה לו קודם גם לקנין הגוף ומכרו ונשאר בידו קנין פירות, אז חשוב קנין הפירות לדין יום או יומים, אבל להיפך כשקנה הקונה רק קנין פירות לא הוי קנין חזק כ"כ ואינו בדין יום או יומים.

⁸ כאן ביארו תוס' ב' הסברים: א'. דאף אם קנין פירות כקנין הגוף, מ"מ לענין להפקיע את קנין הגוף של האשה א"א. ב'. דכיון שלא היה לבעל קודם לקנין הגוף, אין קנין פירות שלו חזק כ"כ, ולכך לא יוצא ממנו העבד בשן ועין.

⁹ במקרה זה בכל גוונא שתעשה החזקה בפני בעלה לא הוי חזקה, דאשת איש סומכת על בעלה שימחה ולכך לא מחתה. וכתבו בתד"ה במאן, שסומכת עליו אפי' באופן שנסתלק מנכסיה ומפירותיהן, דסו"ס עתיד הוא אולי לרשת אותה ולכך סומכת עליו שימחה.

¹⁰ זהו המקרה שאמר רב דאשת איש צריכה למחות. ונחלקו התירוצים בגמ' באם לא מחתה, האם במקרה זה מחזיק בה מיד או בג' שנים. דלתירוץ הא' דאין דין חזקת ג' שנים לנזיקין, אם לא מחתה החזיק הבעל מיד. ולתירוץ השני דרך בקוטרא ובבית הכסא אין חזקה לנזיקין, א"כ רק אחר ג' שנים הוי חזקת הבעל חזקה אם לא מחתה.